

ΑΛΓΕΒΡΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A₁. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στην κόλλα σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Αν $\alpha \geq 0$, $\beta > 0$ και n θετικός ακέραιος τότε $\frac{\sqrt[n]{\alpha}}{\sqrt[n]{\beta}} = \sqrt[n]{\frac{\alpha}{\beta}}$.

β) Για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$ είναι $|- \alpha| = |\alpha|$.

γ) Αν α, β, γ είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου, τότε ισχύει πάντοτε $\beta = \frac{\alpha + \gamma}{2}$.

δ) Αν $\gamma < 0$ και $\alpha > \beta$, τότε $\alpha\gamma > \beta\gamma$.

ε) Αν $\alpha \neq 0$, τότε η εξίσωση $\alpha x + \beta = 0$ έχει μοναδική λύση τη $x = -\frac{\beta}{\alpha}$.

A₂. Αν η εξίσωση $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$ με $\alpha \neq 0$ έχει πραγματικές ρίζες χ_1, χ_2 να αποδειχθεί ότι:

$$\chi_1 + \chi_2 = -\frac{\beta}{\alpha} \quad \text{και} \quad \chi_1 \cdot \chi_2 = \frac{\gamma}{\alpha}.$$

Μονάδες 10+15

ΘΕΜΑ Β

B₁. Να λύσετε την εξίσωση $3x^2 + x - 4 = 0$. (1)

B₂. Να λύσετε την ανίσωση $3|x - 1| - 2 \leq |x - 1|$. (2)

B₃. Να βρείτε την κοινή λύση της εξίσωσης (1) και της ανίσωσης (2).

Μονάδες 10+10+5

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = -3x^2 + κx + λ, x \in \mathbb{R}$.

Γ₁. Αν η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $\psi' \psi$ στο σημείο $M(0,3)$ και διέρχεται από το σημείο $N(-1,2)$, να βρείτε τους πραγματικούς αριθμούς κ και λ .

Γ₂. Για $\kappa = -2$ και $\lambda = 3$

(i) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης g με $g(x) = \frac{f(x) - x + 3}{4 - x^2}$.

(ii) Να απλοποιηθεί ο τύπος της g .

Μονάδες 10+5+10

ΘΕΜΑ Δ

Έστω (α_n) αριθμητική πρόοδος με διαφορά $\omega \neq 2$.

Δ₁. Να δείξετε ότι η εξίσωση $(\omega - 2)x^2 - (2\omega + 1)x + 10 = 0$ (I) έχει πραγματικές ρίζες.

Δ₂. Αν οι αριθμοί $x_1 + 2, 7, x_2 + 5$ είναι οι τρεις πρώτοι διαδοχικοί όροι της προόδου (α_n) όπου x_1, x_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης (I) με $x_1 < x_2$, να βρείτε το ω .

Δ₃. Να βρείτε ποιος όρος της προόδου ισούται με 31.

Μονάδες 10+10+5

ΛΥΣΕΙΣ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

α) Σ, Σ, Λ, Λ, Σ

β)

Στην περίπτωση που η εξίσωση $ax^2 + bx + \gamma = 0$, $a \neq 0$ έχει πραγματικές ρίζες x_1, x_2 , έχουμε:

$$x_1 + x_2 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha} + \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-2\beta}{2\alpha} = -\frac{\beta}{\alpha} \text{ και}$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha} \cdot \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{(-\beta)^2 - (\sqrt{\Delta})^2}{4\alpha^2} = \frac{\beta^2 - (\beta^2 - 4\alpha\gamma)}{4\alpha^2} = \frac{4\alpha\gamma}{4\alpha^2} = \frac{\gamma}{\alpha}$$

ΘΕΜΑ Β

Β₁) Έχουμε την εξίσωση $3\chi^2 + \chi - 4 = 0$.

Η διακρίνουσα είναι $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = 1 + 48 = 49 > 0$ άρα έχει δυο άνισες ρίζες που δίνονται από τις σχέσεις $\chi_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-1 \pm 7}{6}$. Άρα $\chi_1 = -\frac{8}{6} = -\frac{4}{3}$ και $\chi_2 = \frac{6}{6} = 1$.

Β₂) $3|\chi - 1| - 2 \leq |\chi - 1| \Leftrightarrow 2|\chi - 1| \leq 2 \Leftrightarrow |\chi - 1| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq \chi - 1 \leq 1 \Leftrightarrow 0 \leq \chi \leq 2$.

Β₃) Από τις λύσεις της εξίσωσης μόνο η $\chi_2 = 1$ ικανοποιεί τις ανισώσεις $0 \leq \chi \leq 2$ άρα αυτή είναι η ζητούμενη κοινή λύση.

ΘΕΜΑ Γ

Γ₁) Αφού η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από το σημείο $M(0,3)$ θα πρέπει να ισχύει $f(0) = 3$ οπότε προκύπτει με αντικατάσταση στον τύπο της συνάρτησης, ότι $\lambda = 3$. Επίσης αφού η γραφική παράσταση διέρχεται και από το σημείο $N(-1,2)$ θα πρέπει να ισχύει $f(-1) = 2 \Leftrightarrow -3(-1)^2 + \kappa(-1) + \lambda = 2 \Leftrightarrow -3 - \kappa + 3 = 2 \Leftrightarrow \kappa = -2$.

Γ₂) για $\kappa = -2$ και $\lambda = 3$ έχουμε $f(x) = -3x^2 - 2x + 3$ οπότε $g(x) = \frac{f(x) - x + 3}{4 - x^2} = \frac{-3x^2 - 2x + 3 - x + 3}{4 - x^2} = \frac{-3x^2 - 3x + 6}{4 - x^2}$. Για να ορίζεται η συνάρτηση g θα πρέπει να ισχύει $4 - x^2 \neq 0 \Leftrightarrow (2 - \chi)(2 + \chi) \neq 0 \Leftrightarrow \chi \neq -2$ και $\chi \neq 2$. Έτσι το πεδίο ορισμού της g είναι το σύνολο:

$$A = \mathbb{R} - \{-2, 2\} = (-\infty, -2) \cup (-2, 2) \cup (2, +\infty)$$

$$\Gamma_3) g(x) = \frac{f(x) - x + 3}{4 - x^2} = \frac{-3x^2 - 2x + 3 - x + 3}{4 - x^2} = \frac{-3x^2 - 3x + 6}{4 - x^2} = \frac{-3(\chi - 1)(\chi + 2)}{(2 - \chi)(2 + \chi)} = \frac{-3(\chi - 1)}{2 - \chi}$$

Ο παρονομαστής παραγοντοποιείται ως διαφορά τετραγώνων ενώ ο αριθμητής ως τριώνυμο του οποίου οι ρίζες είναι οι αριθμοί -2 και 1 , με βάση τον τύπο παραγοντοποίησης $a\chi^2 + b\chi + \gamma = a(\chi - \chi_1)(\chi - \chi_2)$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ_1) Η διακρίνουσα της δοσμένης εξίσωσης είναι $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (2\omega + 1)^2 - 4(\omega - 2)10 = 4\omega^2 + 4\omega + 1 - 40\omega + 80 = 4\omega^2 - 36\omega + 81 = (2\omega - 9)^2 \geq 0$. Άρα η εξίσωση (1) έχει πραγματικές ρίζες.

Δ_2) Αφού οι αριθμοί $\chi_1 + 2, 7, \chi_2 + 5$ είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου, σύμφωνα με τον τύπο $\alpha + \gamma = 2\beta$ θα πρέπει $\chi_1 + 2 + \chi_2 + 5 = 14 \Leftrightarrow \chi_1 + \chi_2 = 7 \Leftrightarrow \frac{2\omega + 1}{\omega - 2} = 7 \Leftrightarrow 2\omega + 1 = 7\omega - 14 \Leftrightarrow 5\omega = 15 \Leftrightarrow \omega = 3$.

Δ_3) Για $\omega = 3$ η εξίσωση (1) γίνεται $\chi^2 - 7\chi + 10 = 0$. Οι ρίζες της εξίσωσης είναι οι αριθμοί $\chi_1 = 2, \chi_2 = 5$ (αφού $S = 7$ και $P = 10$). Ο πρώτος όρος της ακολουθίας α_n είναι $\alpha_1 = \chi_1 + 2 = 2 + 2 = 4$. Αυτό που θέλουμε να υπολογίσουμε είναι ο φυσικός αριθμός n για τον οποίο $\alpha_n = 31$. Θα έχουμε έτσι $\alpha_1 + (n - 1)\omega = 31 \Leftrightarrow 4 + (n - 1)3 = 31 \Leftrightarrow 3n = 30 \Leftrightarrow n = 10$.